

Accepted Manuscript

Accepted Manuscript (Uncorrected Proof)

Title: The role of general self-efficacy and psychological resistance to psychological management in Premier League basketball players

Authors: S. Mokari Saei¹, F. sadat hosseini*², M. Ahmadi³

1. PhD in Motor Behavior, Department of Motor Behavior, Faculty of Sports Sciences, Urmia University, Iran
2. PhD in Sports Psychology, Associate Professor of the Department of Physical Education, Urmia University, Faculty of Sports Sciences, Department of Movement Behavior (corresponding author)
3. PhD in motor growth and development, associate professor, physical education department, Urmia branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

***Corresponding:** Fatemeh sadat hosseini¹ PhD in Sports Psychology, Associate Professor of the Department of Physical Education, Urmia University, Faculty of Sports Sciences, Department of Movement Behavior

fhosseini2002@yahoo.com

To appear in: Sport Psychology Studies

Receive Date: 14 July 2020

Revise Date: 19 November 2020

Accept Date: 01 December 2020

First Publish Date: 01 February 2023

This is a “Just Accepted” manuscript, which has been examined by the peer-review process and has been accepted for publication. A “Just Accepted” manuscript is published online shortly after its acceptance, which is prior to technical editing and formatting and author proofing. Journal of Sport Psychology Studies provides “Just Accepted” as an optional service which allows authors to make their results available to the research community as soon as possible after acceptance. After a manuscript has been technically edited and formatted, it will be removed from the “Just Accepted” Website and published as a published article. Please note that technical editing may introduce minor changes to the manuscript text and/or graphics which may affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

Please cite this article as:

Mokari Saei, S., hosseini, F. S., Ahmadi, M. The role of general self-efficacy and psychological resistance to psychological management in Premier League basketball players. Sport Psychology Studies, 2023; (): -. doi: 10.22089/spsyj.2020.9224.2003

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

عنوان: نقش خودکار آمدی عمومی و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی در بسکتبالیست‌های لیگ برتر

نویسندگان: سیما مکاری ساعی^۱، فاطمه سادات حسینی^{*۲}، مالک احمدی^۳

۱. دکترای رفتار حرکتی، گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ایران
۲. دکترای روانشناسی ورزشی، دانشیار گروه تربیت بدنی دانشگاه ارومیه، دانشکده علوم ورزشی، گروه رفتار حرکتی (نویسنده مسئول)
۳. دکترای رشد و تکامل حرکتی، دانشیار، گروه تربیت بدنی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

*نویسنده مسئول: فاطمه سادات حسینی، دکترای روانشناسی ورزشی، دانشیار گروه تربیت بدنی دانشگاه ارومیه، دانشکده علوم ورزشی، گروه رفتار حرکتی .
ایمیل: fhosseini2002@yahoo.com

نشریه: مطالعات روان‌شناسی ورزشی

تاریخ دریافت: ۲۴ تیر ۱۳۹۹

تاریخ بازنگری: ۲۹ آبان ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش: ۱۱ آذر ۱۳۹۹

تاریخ اولین انتشار: ۱۲ بهمن ۱۴۰۱

این نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» مقاله است که پس از طی فرآیند داوری، برای چاپ، قابل پذیرش تشخیص داده شده است. این نسخه در مدت کوتاهی پس از اعلام پذیرش به صورت آنلاین و قبل از فرآیند ویراستاری منتشر می‌شود. نشریه مطالعات روان‌شناسی ورزشی گزینه «پذیرفته شده پیش از انتشار» را به عنوان خدمتی به نویسندگان ارائه می‌دهد تا نتایج آنها در سریع‌ترین زمان ممکن پس از پذیرش برای جامعه علمی در دسترس باشد. پس از آنکه مقاله‌ای فرآیند آماده سازی و انتشار نهایی را طی می‌کند، از نسخه «پذیرفته شده پیش از انتشار» خارج و در یک شماره مشخص در وبسایت نشریه منتشر می‌شود. شایان ذکر است صفحه آرای و ویراستاری فنی باعث ایجاد تغییرات صوری در متن مقاله می‌شود که ممکن است بر محتوای آن تاثیر بگذارد و این امر از حیطه مسئولیت دفتر نشریه خارج است.

لطفا این گونه استناد شود:

Mokari Saei, S., hosseini, F. S., Ahmadi, M. The role of general self-efficacy and psychological resistance to psychological management in Premier League basketball players. Sport Psychology Studies, 2023; (): -. doi: 10.22089/spsyj.2020.9224.2003

Abstract

The present study was aimed to address the role of general self-efficacy and psychological resistance to psychological management in Premier League basketball players. The statistical population of the present study included all the players of 11 Premier League teams in the women's basketball league in 1998. The data collection tools in the present study were the self-efficacy questionnaire of Scherer et al. (1982), the researcher-made questionnaire of psychological resistance and the researcher-made questionnaire of psychological management. In order to analyze the data of the present study, the structural equation method was used. The results showed that general self-efficacy had a significant positive effect on the psychological management of Premier League basketball players in a positive direction and psychological resistance had a significant negative effect on the psychological management of Premier League basketball players. Based on the results of the present study, it is suggested that the basketball clubs of the Women's Premier League establish training to improve the self-efficacy of their athletes. These clubs will also evaluate their athletes for psychological standards to screen people with psychological problems.

Keywords: Self-efficacy, psychological resilience, psychological management.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه نقش خودکارآمدی عمومی و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی در بسکتبالیست‌های لیگ برتر طراحی و اجرا گردید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی بازیکنان ۱۱ تیم لیگ برتری در لیگ زنان در رشته بسکتبال در سال ۹۸ بودند. ابزار گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر پرسشنامه خودکارآمدی شرر و همکاران (۱۹۸۲)، پرسشنامه محقق‌ساخته مقاومت روان‌شناختی و پرسشنامه محقق‌ساخته مدیریت روان‌شناختی بود. به‌منظور تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد که خودکارآمدی عمومی بر مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های لیگ برتر تأثیر معناداری در جهت مثبت و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های لیگ برتر تأثیر معناداری منفی داشتند. براساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود تا باشگاه‌های بسکتبال لیگ برتر بانوان به ایجاد آموزش‌هایی در جهت ارتقا خودکارآمدی ورزشکاران خود اقدام نمایند. همچنین این باشگاه‌ها به ارزیابی ورزشکاران خود در خصوص استانداردهای روان‌شناختی بپردازند تا به غربال‌گری افراد با مشکلات روان‌شناختی منجر شود.

کلیدواژه‌ها: خودکارآمدی، مقاومت روان‌شناختی، مدیریت روان‌شناختی

مقدمه

مسائل روان‌شناختی به‌عنوان یک حوزه جذاب همواره مورد توجه روانشناسان بوده است و محققان مختلفی در این حوزه فعالیت‌هایی را داشته‌اند (چانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). توجه به مسائل روان‌شناختی همواره مورد تأکید روانشناسان بوده است و از آن به‌عنوان یک حوزه جهت پیش‌بینی رفتارها و شناسایی علل رفتارها نام برده شده است. از طرفی ابهامات و پیچیدگی‌های مسائل روان‌شناختی سبب گردیده است تا اتفاق نظر کلی در حوزه‌های مربوط به آن در دسترس نباشد (والتون، باروناف، گیلبرت و کیری^۲، ۲۰۲۰). امروزه با بررسی ابعاد روان‌شناختی افراد می‌تواند بسیاری از مشکلات و معضلات زندگی آنان را شناسایی و راهکارهایی جهت مدیریت آن اعمال نمود (کوآسین، البین، بیدلر، لافور و کوناتوس^۳، ۲۰۱۷). این مسئله سبب گردیده است تا توجه به ابعاد روان‌شناختی افراد مهم و کلیدی‌تر از همیشه مدنظر قرار گیرد.

یکی از مسائل مهم در حوزه روان‌شناختی، مدیریت روان‌شناختی می‌باشد. تلاش جهت بهبود مدیریت روان‌شناختی به عنوان یک دغدغه همیشگی همواره مورد توجه پژوهشگران حوزه روانشناسی بوده است. این مسئله سبب گردید است تا نظریه‌هایی در این خصوص ایجاد گردد (برونیا^۴، ۲۰۲۰). با توجه به این که بهبود وضعیت روان‌شناختی به عنوان یکی از اهداف مهم روانشناسی همواره مورد بحث بوده است این مسئله سبب شده است مدیریت روان‌شناختی به عنوان یک مسئله مهم مورد توجه جدی پژوهشگران حوزه روانشناسی قرار گیرد (داسیلوا^۵، ۲۰۱۶). مدیریت روان‌شناختی اشاره به اشراف و تمرکز افراد بر کنترل ابعاد روان‌شناختی خود دارد. به عبارتی مدیریت روان‌شناختی بازگوکننده میزان تسلط افراد بر جنبه‌های روان‌شناختی و

مناسب بودن شرایط کلی این وضعیت می‌باشد (هامفریز^۶، ۲۰۱۶). مدیریت روان‌شناختی سبب می‌گردد تا افراد حالت‌ها، نگرش‌ها، بینش‌ها و رفتارهای منفی خود را کاهش دهند و به سطح مطلوبی از مسائل رفتاری دست یابند (برونیا، ۲۰۲۰). تمرکز بر مدیریت روان‌شناختی می‌تواند در نهایت عملکرد افراد در حوزه‌های مختلف زندگی را تحت تأثیر قرار دهد و افراد را در مسیر رشد و تعالی قرار دهد. با این توجه بهبود سطح مدیریت روان‌شناختی افراد می‌تواند زمینه جهت ارتقا عملکرد افراد در حوزه‌های مختلف را فراهم نماید (داسیلوا، ۲۰۱۶). بهبود سطح مدیریت روان‌شناختی نیازمند توانمندسازی ذهنی و رفتاری افراد دارد (هامفریز، ۲۰۱۶).

خودکارآمدی عمومی می‌تواند نقش مهمی در مسیر بهبود توانمندسازی ذهنی افراد دارد (مظلومی، محمدی و مروتی، ۲۰۱۰). نظریه خودکارآمدی بر این فرض مبتنی است که باور افراد در مورد توانایی‌ها و استعدادهاشان اثرات مطلوبی بر اعمال آنها دارد و مهمترین عامل تعیین‌کننده رفتار است (قزوینه، تجاری و زارعی، ۲۰۱۹). با توجه به نظریه شناخت اجتماعی، خودکارآمدی خروجی باورها و قضاوت‌های افراد به توانایی‌های خود در جهت انجام وظایف و مسئولیت‌ها اشاره دارد. خودکارآمدی توان سازنده‌ای است که بدان وسیله، مهارت‌های شناختی، اجتماعی، عاطفی و رفتاری انسان برای تحقق اهداف مختلف، به گونه‌ای اثربخش ساماندهی می‌شود. داشتن دانش، مهارت‌ها و دستاوردهای قبلی افراد پیش‌بینی‌کننده‌های مناسبی برای عملکرد آینده افراد نیستند، بلکه باور انسان در باره توانایی‌های خود در انجام آنها بر چگونگی عملکرد خویش مؤثر است (بندورا^۷، ۱۹۹۷).

خودکارآمدی به مفهوم درک قضاوت‌های افراد در مورد توانایی‌های خود می‌باشد که مطابق با نظر بندورا این باورهای افراد نسبت به توانایی‌هایشان روی تلاش و پشتکار آنها اثر می‌گذارد (آقاخانبابایی، مظفری و پورسلطان زندی، ۲۰۱۶). خودکارآمدی

¹. Chang

². Walton, Baranoff, Gilbert & Kirby

³. Covassin, Elbin, Beidler, LaFavor & Kontos

⁴. Brunila

⁵. da Silva

⁶. Humphris

⁷. Bandura

نیکنامی، ۲۰۱۶). به نظر باندورا (۱۹۹۷) سطح انگیزش، شرایط عاطفی و عملکردهای اشخاص براساس آنچه آنان باور دارند، شکل می‌گیرد تا براساس آنچه واقعاً درست است (نصرتی، ۲۰۰۸). سازه خودکارآمدی بر باورهای افراد در مورد قابلیت‌های خودشان برای اعمال کنترل به سطح عملکردشان و به رویدادهایی که زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مربوط است (آقاخان‌بابایی و همکاران، ۲۰۱۶).

دیگر متغیر مورد بررسی در پژوهش حاضر مقاومت روان‌شناختی می‌باشد. مقاومت روان‌شناختی نشأت گرفته شده از حوزه روان‌کاوی می‌باشد که سعی در مدیریت هیجانات افراد می‌باشد. روان‌شناسان همواره در جهت کنترل هیجانات و رفتارهای ذهنی آنان بوده‌اند و مقاومت روان‌شناختی نشأت گرفته شده از تلاش‌های روان‌شناسان در جهت بهبود وضعیت ذهنی آنان می‌باشد (ترتولن، وانکرولد و ورستران^۴، ۱۹۹۸). مقاومت روان‌شناختی سعی در بهبود واکنش‌های افراد در پاسخ به وجود منبع محیطی دارد (ابرت، توکر و روث^۵، ۲۰۰۲). افراد همواره در مواجهه با موقعیت‌های مختلف سطح متفاوتی از سرسختی را دارا می‌باشند (ترتولن و همکاران، ۱۹۹۸). موقعیت‌های مثبت و منفی موجود در زندگی افراد میزان هیجان مختلفی را به افراد منتقل می‌سازد و در این بین افراد ظرفیت‌های مختلفی در مواجهه با این هیجانات دارند (لئوکانن، سینکونن و لئوکانن^۶، ۲۰۰۹). مقاومت در عمل نیروی از سوی افراد می‌باشد که در مواجهه با شرایط مختلف زندگی از خود ارائه می‌دهد. مقاومت روان‌شناختی اشاره به وضعیتی دارد که افراد رفتارهای دفاعی ناخودآگاه‌ای از جانب یک تهدید خارجی، را انجام دهند (پتراک، استرید، لورکوس، کریسپین، فورست و پفوتزرنر^۷، ۲۰۰۷). مقاومت روان‌شناختی اشاره به تصویر افراد دارد که در مواقع مختلف، این تصویر سبب ایجاد واکنش‌هایی در موقعیت‌های

عمومی اشاره به میزان توانایی و مهارت افراد در جهت انجام فعالیت‌های مختلف دارد. خودکارآمدی عمومی بر پایه و اساس روشن شدن لیاقت و قابلیت فرد، برای کنار آمدن مؤثر با بسیاری از موقعیت‌های تنش‌زا می‌باشد. خودکارآمدی سبب می‌گردد تا تجربیات، توانایی‌ها و تفکرات افراد در یک راستا با یکدیگر ادغام شوند و همسو با هم منجر به ایجاد باورهای حقیقی در افراد گردد (مارش^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). خودکارآمدی عمومی می‌تواند به بهبود قابلیت‌های افراد کمک نماید و ظرفیت‌های واقعی افراد را مشخص نماید (مائور، نیرگارد و لینستاد^۲، ۲۰۱۷). استفاده از پتانسیل‌های خودکارآمدی عمومی در تقویت مهارت‌های رفتاری، عاطفی، اجتماعی و شناختی سبب می‌گردد تا افراد از عملکرد مطلوب‌تری برخوردار باشند (هونیکه و بروادبنت^۳، ۲۰۱۶). خودکارآمدی عمومی از منظری دیگر ضمن درگیر نمودن انگیزش افراد سبب می‌گردد تا میزان سطح انگیزشی افراد جهت انجام فعالیت‌های مختلف را تحت تأثیر قرار دهد (گنجی و فراهانی، ۲۰۰۸).

خودکارآمدی ادراک‌شده همچنین پیمان‌های برای سنجش میزان مهارت‌های یک فرد در یک حوزه نیست بلکه باور فرد در این زمینه است که با در اختیار داشتن مجموعه‌ای از مهارت‌ها و تحت شرایط مختلف چه کاری از دستش بر می‌آید (گنجی و فراهانی، ۲۰۰۸). مفهوم خودکارآمدی که عامل اصلی در تئوری یادگیری اجتماعی است، ابتدا در بستر روان‌شناسی از سوی باندورا شکل گرفت (مظلومی و همکاران، ۲۰۱۰). در تئوری باندورا منظور از خودکارآمدی شخصی احساس‌های شایستگی، کفایت و قابلیت در کنار آمدن با زندگی است. همچنین باندورا خودکارآمدی را بر میزان ادراک ما از درجه کنترلی که بر زندگی‌مان داریم، تعریف می‌کند. کسیدی و ایچوز (۱۹۹۸) خودکارآمدی را عقیده به توانایی یک فرد در داشتن یک رفتار یا انجام یک کار خاص به صورت موفق آمیز می‌دانند (حسین زاده و

^۴. Tertoolen, Van Kreveld & Verstraten

^۵. Ebert, Tucker & Roth

^۶. Laukkanen, Sinkkonen & Laukkanen

^۷. Petrak, Stridde, Leverkus, Crispin, Forst & Pfützner

^۱. Marsh

^۲. Mauer, Neergaard & Linstad

^۳. Honicke & Broadbent

در جهت بهبود مدیریت روان‌شناختی این افراد به انجام نرسیده است. نامشخص بودن متغیرهای درگیر با مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌ها سبب گردیده است تا امروزه ضمن بروز خلأ پژوهشی در این حوزه، سبب نبود راهکارهای عملیاتی در جهت ارتقا مدیریت روان‌شناختی این افراد گردد. این در حالی است که بهبود مدیریت روان‌شناختی در میان ورزشکاران به عنوان یک مساله مهم همواره مورد بحث بوده است. پی بردن به متغیرها تاثیرگذار بر روند بهبود مدیریت روان‌شناختی نشان سبب می‌گردد تا روند بهبود مدیریت روان‌شناختی در میان ورزشکاران به خصوص بسکتبالیست‌های لیگ برتر هموار گردد. با این توجه پژوهش حاضر با هدف نقش خودکارآمدی عمومی و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی در بسکتبالیست‌های لیگ برتر سعی در پاسخ به این سؤال دارد که خودکارآمدی عمومی و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی در بسکتبالیست‌های لیگ برتر چه تأثیری دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود که با توجه به رویکرد معادلات ساختاری طراحی گردید.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش کلیه بازیکنان ۱۱ تیم لیگ برتری ورزش بسکتبال در لیگ زنان در سال ۹۸ بود که مطابق با آمارهای کسب‌شده تعداد آنان شامل ۱۳۲ بازیکن بود. برحسب جدول مورگان تعداد ۱۰۳ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش مشخص شدند. روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به‌صورت در دسترس بود. در نهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های پژوهش تعداد ۱۲۱ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. دامنه سنی نمونه‌های پژوهش بین ۱۸ تا ۴۰ سال بود.

ابزار و شیوه‌های گردآوری

ابزار گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر شامل سه پرسشنامه استاندارد بود.

مختلفی می‌گردد. از طرفی برخی مقاومت روان‌شناختی برهم زدن تعادل در عادت‌ها و ارزش‌های بنیادی افراد می‌دانند (ابرت و همکاران، ۲۰۰۲).

در پژوهش‌های مختلفی به بهبود مدیریت روان‌شناختی پرداخته شده است. دینیجی^۱ (۲۰۰۷) اشاره داشتند که خودکارآمدی شرایطی جهت بهبود وضعیت روان‌شناختی افراد ایجاد می‌نماید. جویکس، وان الدرن و اشوروس^۲ (۲۰۰۷) نیز در پژوهش خود اشاره داشتند که خودکارآمدی سبب بهبود وضعیت ذهنی و رفاهی افراد می‌گردد و به بهبود شرایط روان‌شناختی افراد منجر می‌گردد. لوکانن و همکاران (۲۰۰۹) مشخص نمودند که مقاومت روان‌شناختی سبب بروز محدودیت‌های در رفتارهای افراد می‌گردد. نی‌بونی و دونموری^۳ (۲۰۰۰) اشاره داشتند که در مسیر بهبود مدیریت روان‌شناختی، بهبود قابلیت‌های فردی نقش مهم و اساسی را ایفا می‌نماید. هولروید^۴ (۲۰۰۲) نیز اشاره داشتند که در مسیر بهبود مدیریت روان‌شناختی می‌بایستی توجه جدی به خودکارآمدی فردی داشت. داداس و بارت^۵ (۲۰۰۱) اشاره داشتند که بهبود وضعیت روان‌شناختی نقش مهمی در بهبود وضعیت مدیریت روان‌شناختی افراد دارد. برونیا (۲۰۲۰) نیز اشاره داشت که ابهامات اساسی در خصوص بهبود مدیریت روان‌شناختی وجود دارد. توجه به بهبود وضعیت مدیریت روان‌شناختی در تمامی گروه‌ها از جمله ورزشکاران نقش مهمی در بهبود عملکرد آنان دارد. امروزه ورزشکاران به‌واسطه حضور در فضای رقابتی ورزش می‌بایستی از سطح مطلوبی از مدیریت روان‌شناختی برخوردار باشند. در برخی رشته‌های ورزشی از جمله بسکتبال نیازمند به تمرکز کافی جهت موفقیت در موقعیت‌های مختلف می‌باشد. بسکتبالیست‌ها جهت موفقیت‌های ورزشی خود نیازمند برخورداری از سطح مطلوبی از مدیریت روان‌شناختی می‌باشند. این در حالی است که پژوهش‌های عملی

¹. Dionigi

². Joekes, Van Elderen & Schreurs

³. Kneebone & Dunmore

⁴. Holroyd

⁵. Dadds & Barrett

پرسشنامه خودکارآمدی عمومی شرر و همکاران (۱۹۸۲):

این پرسشنامه در سال ۱۹۸۲ توسط شرر و همکاران طراحی گردید. این پرسشنامه دارای ۱۷ سؤال می‌باشد که سؤالات آن در مجموع میزان خودکارآمدی عمومی افراد را مورد سنجش قرار می‌دادند. کرامتی و شهرآرای (۲۰۰۴) میزان پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۵ گزارش نموده بود. روایی صوری این پرسشنامه به‌واسطه بررسی نظرات خبرگان مورد بررسی قرار گرفت. در پژوهش حاضر میزان پایایی این پرسشنامه پس از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۸ مشخص گردید.

پرسشنامه محقق‌ساخته مقاومت روان‌شناختی: جهت بررسی مقاومت روان‌شناختی از پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای استفاده شد. این پرسشنامه با تأکید بر پرسشنامه‌های هوی و کاین^۱ (۲۰۱۸)، میدگلی، نیکولسن و برنان^۲ (۲۰۱۷) و پریب و گروموا^۳ (۲۰۱۹) طراحی گردیده بود. این پرسشنامه دارای ۷ سؤال بود که سؤالات این پرسشنامه به بررسی مقاومت‌های روان‌شناختی پرداخته‌اند. روایی صوری این پرسشنامه به‌واسطه بررسی نظرات خبرگان مورد بررسی قرار گرفت. روایی سازه این پرسشنامه با بررسی تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. در پژوهش حاضر میزان پایایی این پرسشنامه پس از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۱ مشخص گردید. جدول شماره ۱ سؤالات این پرسشنامه را به نمایش گذاشته است.

¹. Hui & Cain

². Midgley, Nicholson & Brennan

³. Prib & Gromova

جدول شماره ۱. سوالات پرسشنامه مقاومت روان‌شناختی

ردیف	سوالات
۱	همواره نگران تهدیدهای خارجی می‌باشم.
۲	در برابر صحبت‌ها و رفتارهای منطقی، مقاومت ایجاد می‌کنم.
۳	آشکارا نسبت به مسائل مختلف واکنش منفی دارم.
۴	در اکثریت مواقع رفتارهای دفاعی غیر معقول را انجام می‌دهم.
۵	به سختی به صحبت‌های دیگر اعتماد می‌کنم.
۶	در اکثر مواقع هیجانات منفی بر من چیره است.
۷	اتفاقاتی که سبب برهم خوردن نظم و عادت زندگی من می‌شود را قبول نمی‌کنم.

پرسشنامه محقق‌ساخته مدیریت روان‌شناختی: جهت بررسی مدیریت روان‌شناختی از پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای استفاده شد. این پرسشنامه با تأکید بر پرسشنامه‌های کنیپونی و دونموری^۱ (۲۰۰۰)، هولروید^۲ (۲۰۰۲) و بریل، کلارک، ویل و باتلر،^۳ (۲۰۰۶) طراحی گردیده بود. این پرسشنامه دارای ۹ سؤال بود که سؤالات این پرسشنامه به بررسی مدیریت روان‌شناختی پرداخته‌اند. روایی صوری این پرسشنامه به‌واسطه بررسی نظرات خبرگان مورد بررسی قرار گرفت. روایی سازه این پرسشنامه با بررسی تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. در پژوهش حاضر میزان پایایی این پرسشنامه پس از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۶ مشخص گردید. جدول شماره ۲ سوالات این پرسشنامه را به نمایش گذاشته است.

^۱. Kneebone & Dunmore

^۲. Holroyd

^۳. Brill, Clarke, Veale & Butler

جدول شماره ۲. سوالات پرسشنامه مدیریت روان‌شناختی

ردیف	سوالات
۱	از مهارت کافی در جهت واکنش مطابق با شرایط محیطی برخوردار می‌باشم.
۲	از شرایط روان‌شناختی خود، کاملاً اطلاع و آگاهی دارم.
۳	همواره در مواقع حساس هیجانات خود را کنترل می‌کنم.
۴	رفتارهای منفی خود را به خوبی می‌شناسم
۵	همواره در تلاش جهت کاهش میزان رفتارهای منفی خود می‌باشم.
۶	سعی در کنترل رفتارهای خود در مواقع حساس دارم.
۷	از شرایط ذهنی و رفتاری خود آگاهی کامل دارم.
۸	همواره بر رفتارهای خود تسلط کامل دارم.
۹	سعی در کاهش بینش‌ها و نگرش‌های منفی خود هستم.

استفاده گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در نرم‌افزار اس.پی.اس.اس و پی.ال.اس انجام گردید.

یافته‌ها

جدول شماره ۳ نتایج توصیفی داده‌های پژوهش را نشان می‌دهد.

روش پردازش داده‌ها

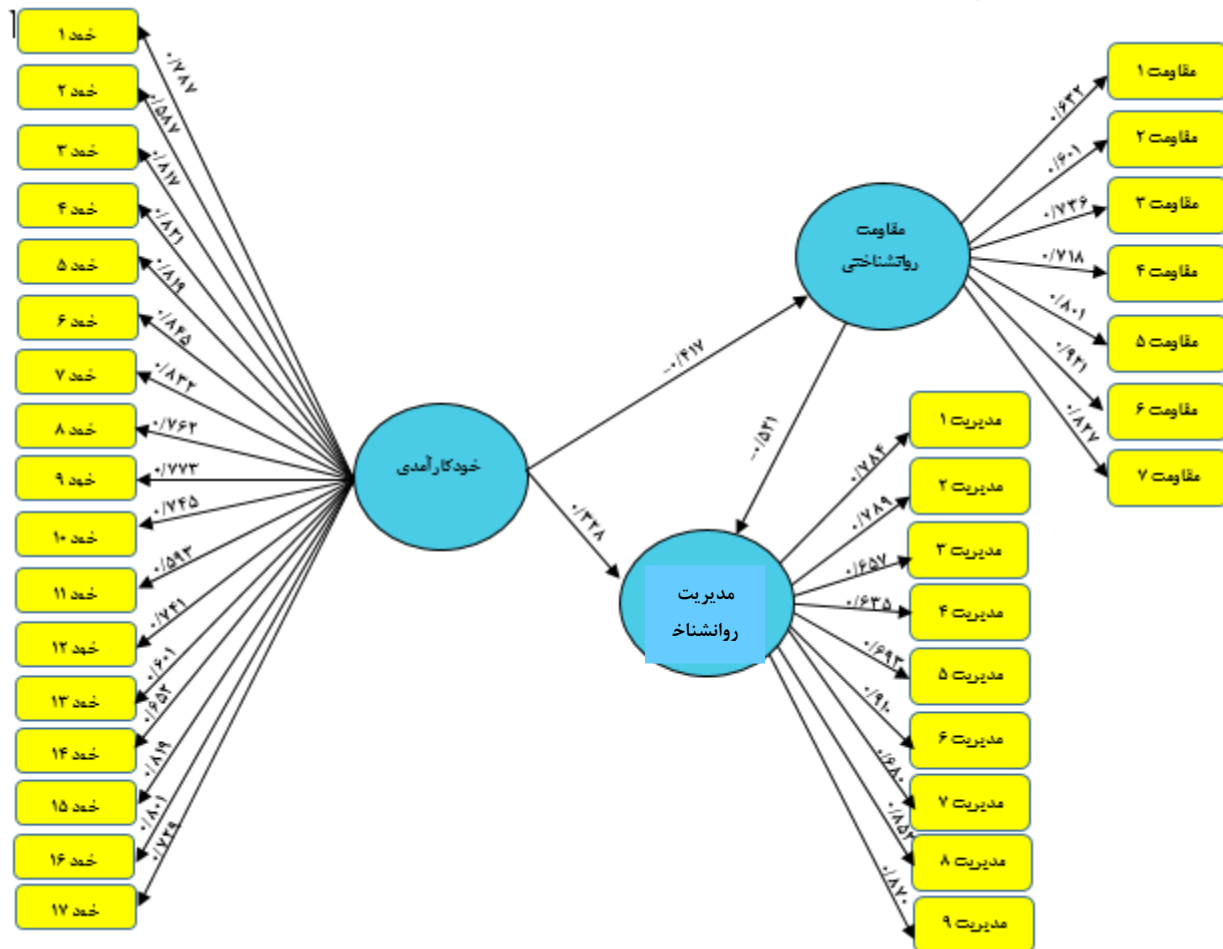
به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در بخش آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد. همچنین در بخش آمار استنباطی از آزمون کلموگراف اسمیرنوف و آزمون معادلات ساختاری

جدول ۳. یافته‌های توصیفی

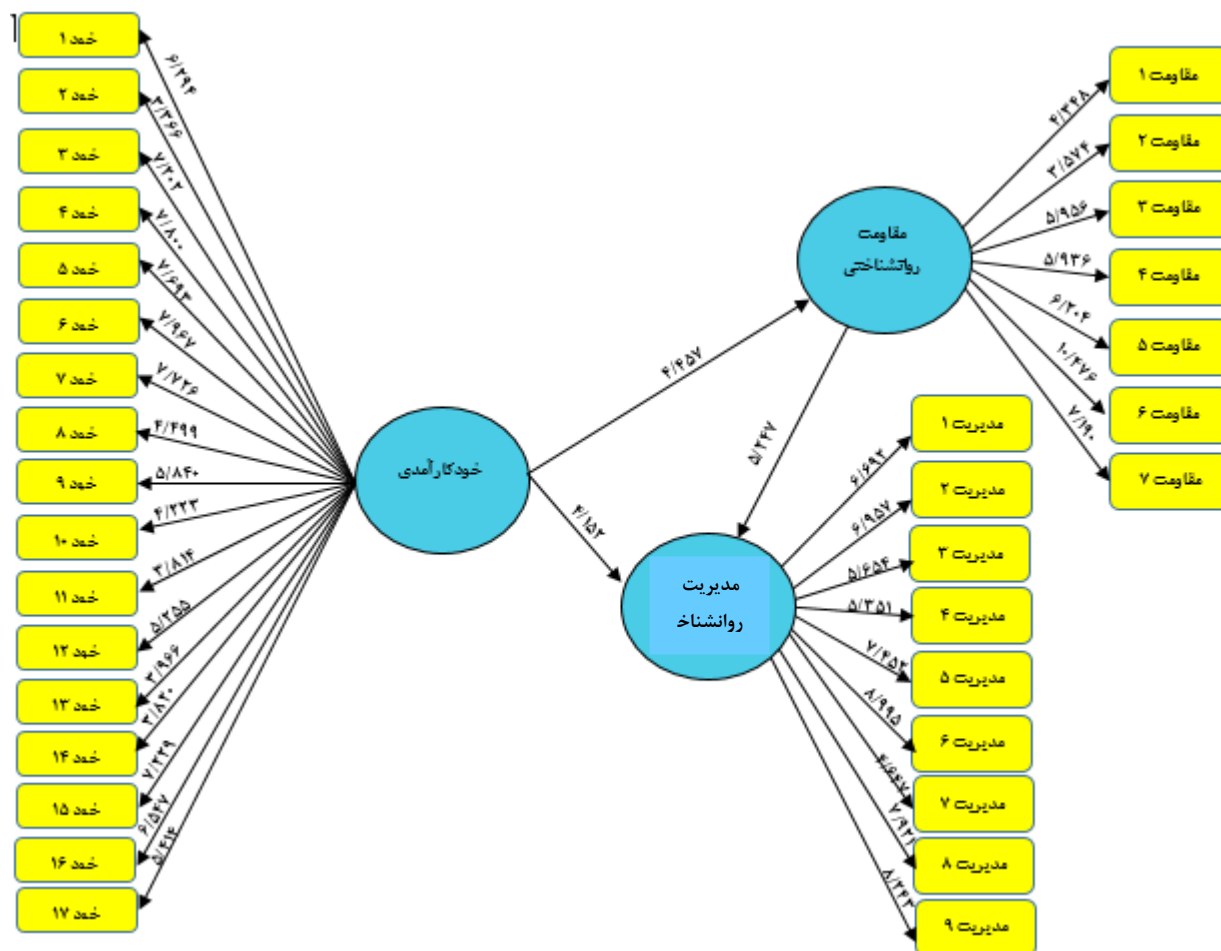
متغیر	گروه	فراوانی	درصد
سن	زیر ۲۵ سال	۴۵	۳۷/۲
	۲۵-۳۰ سال	۴۴	۳۶/۳
	بالاتر از ۳۰ سال	۳۲	۲۶/۵
سطح تحصیلات	دیپلم و پایین تر	۴۵	۳۷/۲
	فوق دیپلم و لیسانس	۵۶	۴۶/۳
	فوق لیسانس و بالاتر	۲۰	۱۶/۵

برتر از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. شکل شماره ۱ و ۲ مدل پژوهش در حالت بار عاملی و در حالت ضرایب تی را نشان می‌دهد.

به‌منظور بررسی توزیع داده‌های پژوهش حاضر از آزمون کلموگراف اسمیرنوف استفاده گردید. نتایج مربوط به این آزمون نشان داد که توزیع داده‌های پژوهش حاضر نرمال نمی‌باشد. به‌منظور بررسی نقش خودکارآمدی عمومی و مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی در بسکتبالیست‌های لیگ

شکل ۱. مدل پژوهش در حالت بار عاملی

شکل ۲. مدل پژوهش در حالت ضرایب تی

جدول ۴. خلاصه مدل پژوهش

سطح معناداری	تی	تاثیر	روابط
۰/۰۰۱	۴/۱۵۲	۰/۳۲۸	خودکارآمدی بر مدیریت روان‌شناختی
۰/۰۰۱	۵/۲۴۷	-۰/۵۲۱	مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی
	۴/۴۵۷	-۰/۴۱۷	خودکارآمدی بر مقاومت روان‌شناختی

می‌باشد. جدول شماره ۱ خلاصه مدل پژوهش را نشان داده است.

در این پژوهش از آزمون سوئل که برای معناداری تأثیر میانجی یک متغیر در رابطه میان دو متغیر دیگر به کار می‌رود، استفاده شد. در آزمون سوئل، یک مقدار Z -value از طریق رابطه ۱ به دست می‌آید که در صورت بیشتر شدن این $۱/۹۶$ ، می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار بودن تأثیر میانجی یک متغیر را تأیید کرد.

نتایج مربوط به مدل پژوهش نشان داد که خودکارآمدی بر مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های زن لیگ برتر تأثیر معنادار به میزان $۰/۳۲۸$ دارد. با توجه به اینکه میزان تی این رابطه بالاتر از $۱/۹۶$ می‌باشد، می‌توان چنین اعلام داشت که این رابطه معنادار می‌باشد. نتایج مربوط به مدل پژوهش همچنین نشان داد که مقاومت روان‌شناختی بر مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های زن لیگ برتر تأثیر معناداری به میزان $۰/۵۲۱$ دارد. با توجه به اینکه میزان تی این رابطه بالاتر از $۱/۹۶$ می‌باشد، می‌توان چنین اعلام داشت که این رابطه معنادار

$$Z\text{-value} = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times s_a^2) + (a^2 \times s_b^2) + (s_a^2 \times s_b^2)}}$$

رابطه ۱: نحوه محاسبه Z در آزمون سوئل

به دلیل بیشتر بودن از مقدار $۱/۹۶$ ، می‌توان گفت در سطح اطمینان ۹۵ درصد، تأثیر متغیر مقاومت روان‌شناختی در ارتباط بین خودکارآمدی و مدیریت روان‌شناختی معنادار است. به منظور بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های منتخب استفاده گردید. جدول شماره ۵ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل تحقیق را نشان می‌دهد.

در این رابطه a مقدار ضریب مسیر میان متغیر مستقل و میانجی ($-۰/۴۱۷$)، b مقدار ضریب مسیر میان متغیر میانجی و وابسته ($-۰/۵۲۱$)، S_a خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر مستقل و میانجی ($۰/۱۰۷$) و S_b خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر میانجی و وابسته ($۰/۱۳۱$) است. میزان Z آزمون سوئل در تحقیق حاضر میزان $۲/۸۲$ مشخص گردید که

جدول ۵. شاخص‌های برازش

وضعیت	معیار	مدیریت روان‌شناختی	مقاومت روان‌شناختی	خودکارآمدی	
مطوب	بالاتر از $۰/۷$	$۰/۸۶$	$۰/۸۱$	$۰/۸۸$	آلفای کرونباخ
مطوب	بالاتر از $۰/۷$	$۰/۸۹$	$۰/۸۴$	$۰/۹۱$	پایایی ترکیبی
مطوب	بالاتر از $۰/۴$	$۰/۴۱$	$۰/۵۰$	$۰/۴۳$	روایی همگرا
مطوب	بالاتر از $۰/۷$	$۰/۹۵$	-	-	ضریب تعیین
مطوب	بالاتر از $۰/۳۶$	$۰/۴۸$	-	-	شاخص کلی برازش

نسخه پیش از انتشار

فردی می‌گردد که این مساله سبب تاثیرگذاري بر شكل گيري وضعيت مديريت افراد بر شرايط محيطي مي‌گردد (مائور و همكاران، ۲۰۱۷). اين مساله مي‌تواند سبب گردد تا خودكارآمدي عمومي ظرفيت هاي مطلوبي در خصوص بهبود مديريت روان‌شناختي بسكتباليست‌هاي زن ليگ برتر داشته باشد. در تفسير اين مسئله لازم به ذكر است كه خودكارآمدي به واسطه ظرفيت‌هاي خود سبب مي‌گردد تا افراد از منظر ذهني توانمند شوند. خود كارآمدي، توان سازنده‌اي است كه بدان وسيله، مهارت‌هاي شناختي، اجتماعي، عاطفي و رفتاري انسان براي تحقق اهداف مختلف، به گونه‌اي اثربخش ساماندهي مي‌شود. چگونگي ادراك و همچنين نحوه‌ي تعامل ما در موقعيت‌هاي مختلف نقش مهمي ايفا مي‌كند. خودكارآمدي يكي از اجزاي اساسي و حياتي سيستم خود-نظام را تشكيل مي‌دهد (دينيچي، ۲۰۰۷). از اين رو خودكارآمدي مي‌تواند به مديريت محيط و مسائل روان‌شناختي فردي و محيطي منجر گردد. خودكارآمدي باوري است كه شخص به قابليت‌هاي خود براي سازمان‌دهي و اجراي اقدامات لازم در موقعيت‌هاي پيش رو دارد. به عبارت ديگر، خودكارآمدي ايمان شخص به توانايي‌هاي خود براي موفقيت در يك موقعيت مشخص است. باندورا چنين ايماني را عامل تعيين‌كننده‌ي طرز فكر، نحوه‌ي رفتار و احساسات مردم مي‌داند. اين مسئله نشان مي‌دهد كه خودكارآمدي ظرفيتي در افراد ايجاد مي‌نمايد كه اين ظرفيت سبب شكل‌گيري شرايط در مسير بهبود مديريت روان‌شناختي بسكتباليست‌هاي زن ليگ برتر مي‌گردد. اين مساله ناشي از كاركردهاي مطلوب خودكارآمدي در جهت تأثيرگذاري بر وضعيت نگرشي و باور افراد مي‌باشد كه توانايي شكل‌گيري وضعيت روان‌شناختي مناسب در ميان افراد را دارد.

نتايج پژوهش حاضر نشان داد كه مقاومت روان‌شناختي سبب کاهش ميزان مديريت روان‌شناختي بسكتباليست‌هاي زن ليگ برتر مي‌گردد. به عبارتي مقاومت روان‌شناختي نقش منفي معناداري بر ميزان

نتايج مربوط به شاخص‌هاي برآزش مدل پژوهش نشان داد كه مدل پژوهش از برآزش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

اهمیت توجه به بهبود مديريت روان‌شناختي سبب گرديده است تا پژوهش حاضر با هدف نقش خودكار آمدي عمومي و مقاومت روان‌شناختي بر مديريت روان‌شناختي در بسكتباليست‌هاي ليگ برتر طراحي و اجرا گردد. نتايج پژوهش حاضر نشان داد كه خودكارآمدي سبب افزايش ميزان مديريت روان‌شناختي بسكتباليست‌هاي زن ليگ برتر مي‌گردد. به عبارتي خودكارآمدي نقش مثبت معناداري بر ميزان مديريت روان‌شناختي بسكتباليست‌هاي زن ليگ برتر داشت. در پژوهش‌هاي مختلفی به اين مسئله اشاره شده است. دينيچي (۲۰۰۷) اشاره داشتند كه خودكارآمدي شرايطي جهت بهبود وضعيت روان‌شناختي افراد ايجاد مي‌نمايد. جويكس و همكاران (۲۰۰۷) نيز در پژوهش خود اشاره داشتند كه خودكارآمدي سبب بهبود وضعيت ذهني و رفاهي افراد مي‌گردد و به بهبود شرايط روان‌شناختي افراد منجر مي‌گردد. با اين توجه مي‌توان چنين اعلام داشت كه نتايج پژوهش حاضر با نتايج پژوهش‌هاي دينيچي (۲۰۰۷) و جويكس و همكاران (۲۰۰۷) همسو مي‌باشد.

نيبوني و دونموري (۲۰۰۰) اشاره داشتند كه در مسير بهبود مديريت روان‌شناختي، بهبود قابليت‌هاي فردي نقش مهم و اساسي را ايفا مي‌نمايد. هولرويد (۲۰۰۲) نيز اشاره داشتند كه در مسير بهبود مديريت روان‌شناختي مي‌بايستي توجه جدي به خودكارآمدي فردي داشت. داداس و بارت (۲۰۰۱) اشاره داشتند كه بهبود وضعيت روان‌شناختي نقش مهمي در بهبود وضعيت مديريت روان‌شناختي افراد دارد. خودكارآمدي سبب بهبود اعتماد به نفس افراد مي‌گردد كه اين مساله تاثير گسترده‌اي در شكل‌گيري آمادگي ذهني در ميان آنان مي‌گردد (مارش و همكاران، ۲۰۱۹). خودكارآمدي منجر به ايجاد آگاهي

با مشکلات روان‌شناختی منجر شود. در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی از جمله عدم امکان انجام پژوهش در میان مردان بسکتبالیست‌های لیگ جهت انجام مقایسه متغیرهای پژوهش در میان زنان و مردان وجود داشت.

منابع

- Agakhan Babaei, M., Mozafari, A., Poursoltan Zarandi, H. (2016). The role of self-efficacy mediation in the relationship between social support and participation in students' physical activity, *Contemporary Research in Sports Management*, 6 (11), 63-72. In persian
- Bandura, A. (1997). Self-efficacy and health behaviour. *Cambridge handbook of psychology, health and medicine*, 160-162.
- Brill, S. E., Clarke, A., Veale, D. M., & Butler, P. E. (2006). Psychological management and body image issues in facial transplantation. *Body Image*, 3(1), 1-15.
- Brunila, K. (2020). Interrupting psychological management of youth training. *Education Inquiry*, 1-14.
- Brunila, K. (2019). Interrupting psychological management of youth training. *Education Inquiry*, 1-14.
- Dadds, M. R., & Barrett, P. M. (2001). Practitioner review: Psychological management of anxiety disorders in childhood. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 42(8), 999-1011.
- Chang, C., Putukian, M., Aerni, G., Diamond, A., Hong, G., Ingram, Y., ... & Wolanin, A. (2020). Mental health issues and psychological factors in athletes: detection, management, effect

مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های زن لیگ برتر داشت. در پژوهش‌های مختلفی به این مسئله اشاره شده است. لوکانن و همکاران (۲۰۰۹) مشخص نمودند که مقاومت روان‌شناختی سبب بروز محدودیت‌های در رفتارهای افراد می‌گردد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش لوکانن و همکاران (۲۰۰۹) همسو می‌باشد. مقاومت روان‌شناختی به واسطه ایجاد فشارهای منفی بر افراد همواره سبب بروز مشکلاتی در جنبه‌های روانی و رفتاری افراد دارد (کانگ و جیونگ^{۲۶}، ۲۰۲۰). مقاومت روان‌شناختی سبب می‌گردد تا محدودیت‌هایی در حوزه‌های ذهنی در میان افراد ایجاد گردد که این محدودیت‌ها می‌تواند سطح روان‌شناختی افراد را تحت تاثیر قرار دهد (لوکانن و همکاران، ۲۰۰۹). در تفسیر این مسئله لازم به ذکر است که مقاومت روان‌شناختی سبب بروز محدودیت‌های در افراد می‌گردد تا شرایط واقعی موجود را به صورت مناسبی مشاهده ننماید. به عبارتی مقاومت روان‌شناختی سبب بروز مشکلاتی در ادراک و بینش افراد می‌گردد. این مسئله می‌تواند ضمن تحت تاثیر قرار دادن وضعیت روان‌شناختی افراد سبب کاهش میزان مدیریت روان‌شناختی گردیده است. مقاومت روان‌شناختی همچنین سبب بروز آسیب‌های ذهنی و روانی می‌گردد که این مساله خود بحران‌های روان‌شناختی را برای افراد ایجاد می‌نماید. به عبارتی مقاومت روان‌شناختی به واسطه محدودیت‌هایی که در میان بسکتبالیست‌های زن لیگ برتر ایجاد می‌نماید سبب می‌گردد تا میزان مدیریت روان‌شناختی بسکتبالیست‌های زن لیگ برتر به صورت معناداری کاهش یابد.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا باشگاه‌های بسکتبال لیگ برتر بانوان ایران به ایجاد آموزش‌هایی خودشناسی در جهت ارتقا خودکارآمدی ورزشکاران خود اقدام نمایند. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا این باشگاه‌ها به ارزیابی ورزشکاران خود در خصوص استانداردهای روان‌شناختی بپردازند تا به غربالگری افراد

²⁶. Kang & Jeong

- Holroyd, K. A. (2002). Assessment and psychological management of recurrent headache disorders. *Journal of consulting and clinical psychology*, 70(3), 656.
- Honicke, T., & Broadbent, J. (2016). The influence of academic self-efficacy on academic performance: A systematic review. *Educational Research Review*, 17, 63-84.
- Hosseinzadeh, K., Niknami, Sh. (2016). Determinants of family self-efficacy for physical activity, a qualitative study, *Journal of Health*, 7 (3), 290-304. In persian
- Hui, I., & Cain, B. E. (2018). Overcoming psychological resistance toward using recycled water in California. *Water and Environment Journal*, 32(1), 17-25.
- Humphris, G. (2016). Psychological management for head and neck cancer patients: United Kingdom National Multidisciplinary Guidelines. *The Journal of Laryngology & Otology*, 130(S2), S45-S48.
- Joekes, K., Van Elderen, T., & Schreurs, K. (2007). Self-efficacy and overprotection are related to quality of life, psychological well-being and self-management in cardiac patients. *Journal of health psychology*, 12(1), 4-16.
- Kang, J., & Jeong, Y. J. (2020). Psychological Resistance to Drug Therapy in Patients with Hypertension: A Qualitative Thematic Analysis. *Korean Journal of Adult Nursing*, 32(2), 124-133.
- Kneebone, I. I., & Dunmore, E. (2000). Psychological management of post-
on performance and prevention: American Medical Society for Sports Medicine Position Statement—Executive Summary. *British journal of sports medicine*, 54(4), 216-220.
- Covassin, T., Elbin, R. J., Beidler, E., LaFevor, M., & Kontos, A. P. (2017). A review of psychological issues that may be associated with a sport-related concussion in youth and collegiate athletes. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 6(3), 220.
- da Silva, T. L. (2016). Male breast cancer: Medical and psychological management in comparison to female breast cancer. A review. *Cancer Treatment Communications*, 7, 23-34.
- Dionigi, R. (2007). Resistance training and older adults' beliefs about psychological benefits: the importance of self-efficacy and social interaction. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 29(6), 723-746.
- Ebert, S. A., Tucker, D. C., & Roth, D. L. (2002). Psychological resistance factors as predictors of general health status and physical symptom reporting. *Psychology, health & medicine*, 7(3), 363-375.
- Ganji, M., Farahani, M. (2008). The Relationship between Occupational Stress and Self-Efficacy with Life Satisfaction in Isfahan Gas Accident Relievers, *Journal of Mental Health Research*, 2 (3), 15-25. In persian
- Ghazvineh, M.H., Tojari, F., & Zarei, A. (2019). Investigating of Casual Relation of Emotional Intelligence and Spiritual Intelligence on Effectiveness of Sport Instructors: Mediation Role of Self-Efficacy. *Sport Psychology Studies*; 8(29): 39-60. (In Persian).

- A. (2007). Development and validation of a new measure to evaluate psychological resistance to insulin treatment. *Diabetes Care*, 30(9), 2199-2204.
- Prib, H. A., & Gromova, Z. V. (2019). Connection Between Resistance to Organizational Change and Psychological Resistance of an Individual. *Journal of Intellectual Disability-Diagnosis and Treatment*, 7(3), 170-178.
- Tertoolen, G., Van Kreveld, D., & Verstraten, B. (1998). Psychological resistance against attempts to reduce private car use. *Transportation research part A: Policy and practice*, 32(3), 171-181.
- Walton, C. C., Baranoff, J., Gilbert, P., & Kirby, J. (2020). Self-compassion, social rank, and psychological distress in athletes of varying competitive levels. *Psychology of Sport and Exercise*, 101733.
- stroke depression. *British Journal of Clinical Psychology*, 39(1), 53-65.
- Laukkanen, T., Sinkkonen, S., & Laukkanen, P. (2009). Communication strategies to overcome functional and psychological resistance to Internet banking. *International journal of information management*, 29(2), 111-118.
- Marsh, H. W., Pekrun, R., Parker, P. D., Murayama, K., Guo, J., Dicke, T., & Arens, A. K. (2019). The murky distinction between self-concept and self-efficacy: Beware of lurking jingle-jangle fallacies. *Journal of educational psychology*, 111(2), 331.
- Mauer, R., Neergaard, H., & Linstad, A. K. (2017). Self-efficacy: Conditioning the entrepreneurial mindset. In *Revisiting the entrepreneurial mind*. 293-317.
- Mazloumi, S., Mohammadi, M., Morwati, M. (2010). Sport and its relationship with self-efficacy based on the pattern of stages of change in employees of Yazd in 2008; *Kerman University of Medical Sciences Magazine*; 4, 346-354. In persian
- Midgley, G., Nicholson, J. D., & Brennan, R. (2017). Dealing with challenges to methodological pluralism: The paradigm problem, psychological resistance and cultural barriers. *Industrial Marketing Management*, 62, 150-159.
- Nosrati, R. (2008). A study of the self-efficacy of high school principals in Gilan province and its relationship with leadership effectiveness, M.Sc. Thesis, Islamic Azad University, Kurdistan Branch. In persian
- Petrak, F., Stridde, E., Leverkus, F., Crispin, A. A., Forst, T., & Pfützner,